

Złamania I–IV kości śródstopia — rehabilitacja po operacji

Dorośli po zespoleniu I–IV kości śródstopia płytą, śrubami lub drutami. Plan uwzględnia liczbę złamań, ich położenie, stabilność i obecność drutów przechodzących przez stawy.

Opracował Tomasz Poboży — ortopeda · Publikacja 19.10.2026

Dla lekarzy, fizjoterapeutów i pacjentów. Plan indywidualny wynikający z opisu operacji ma pierwszeństwo przed ramami czasu na tej stronie.

Najważniejsze zasady ochrony

Obciążanie	Często potrzebna jest ochrona bez obciążania przez około 6 tygodni. Wcześniejsze obciążanie pięty lub całej stopy tylko po wyraźnej zgodzie dla danego zespolenia. Nie zastępuj zakazu obciążania samodzielnym chodzeniem na pięcie.
Orteza / unieruchomienie	Szyna, walker albo zalecony but pooperacyjny; sam but nie wyznacza dozwolonego obciążania.
Zakres ruchu	Ruch stawu skokowego i wolnych palców po zgodzie. Stawu zablokowanego drutem nie uruchamiaj.

Przebieg rehabilitacji w skrócie

Ramy czasu są orientacyjne. Przejście dalej wymaga spełnienia kryteriów i zgody na dany poziom ruchu lub obciążania.

01**Ochrona przodostopia****0–2 tygodnie**

Ochrona rany, stabilizacji i ustawienia kości.

02**Ruch bez nacisku****2–6 tygodni**

Utrzymanie ruchu dozwolonych stawów i ochrona zrostu.

03**Powrót do chodu****Zwykle 6–12 tygodni**

Stopniowe obciążanie i odstawianie ochrony.

04**Siła i aktywność****Od około 12 tygodni; według zrostu**

Odbudowa wydolności przodostopia i kontroli kończyny.

Pełna plansza rehabilitacji

POBOZY.ORG / REHABILITACJA POOPERACYJNA

Złamania I–IV kości śródstopia — rehabilitacja po operacji

Dorośli po zespoleniu I–IV kości śródstopia płytą, śrubami lub drutami. Plan uwzględnia liczbę złamań, ich położenie, stabilność i obecność drutów przechodzących przez stawy.

01

Ochrona przodostopia

0–2 tygodnie

Tomasz Pobozy

Ułożenie kończyny i kontrola obrzęku

W leżeniu lub półsiedzie podeprzyj podudzie na szerokich poduszkach. Nie uciskaj rany ani pięty. Orteza pozostaje zgodnie z zaleceniem; uniesienie nogi nie zastępuje bezpiecznej mobilizacji.

Dawka / praktyka: Krótkie okresy odpoczynku z uniesieniem po aktywności; zmieniaj pozycję regularnie.

Uważaj: Ucisk, drętwienie, zblednięcie palców lub ból pod ortezą wymagają kontroli.

02

Ruch bez nacisku

2–6 tygodni

Tomasz Pobozy

Czynny ruch wolnych palców

W siadzie podeprzyj podudzie. Delikatnie zegnij i wyprostuj tylko palce, których ruch został dopuszczony. Jeśli drut przechodzi przez staw, nie próbuj go uruchamiać. Nie chwytaj ręcznika i nie dokładaj oporu we wczesnej fazie.

Dawka / praktyka: Przykładowo 5–10 spokojnych ruchów kilka razy dziennie, bez ciągnięcia okolicy drutów lub rany.

Uważaj: Ból ogniska złamania, wydzielina przy drucie lub drut blokujący ruch — wymagają oceny.

03

Powrót do chodu

Zwykle 6–12 tygodni

Tomasz Pobozy

Nauka chodu w ochronie

Używaj zalecanej ortezi i dwóch kul. Wykonuj krótkie kroki, przenosząc przez operowaną stopę tylko dozwolony ciężar. Fizjoterapeuta dobiera wzorzec chodu do limitu; samo dotknięcie podłoża nie oznacza pełnego obciążania.

Dawka / praktyka: Krótkie odcinki z przerwami; dystans zwiększaj przed tempem. Nie odstawiaj obu kul jednocześnie.

Uważaj: Jeżeli wraca utykanie lub narasta ból i obrzęk, zmniejsz dystans i przywróć podparcie.

04

Siła i aktywność

Od około 12 tygodni; według wzrostu

Tomasz Pobozy

Wspięcie obunóż przy blacie

Po zgodzie na obciążanie przodostopia stań w stabilnym obuwiu, trzymając blat. Unieś obie pięty na niewielką wysokość i powoli je opuść. Nie kołysz się na zewnętrznych krawędziach stóp i nie odbijaj się.

Dawka / praktyka: Przykładowo 1 seria 6–10 powtórzeń co drugi dzień, następnie do 2 serii po ocenie tolerancji. Bez dodatkowego ciężaru na początku.

Uważaj: Ból w miejscu złamania lub narastający obrzęk następnego dnia oznacza zbyt duże obciążenie.

Zanim zaczniesz

Często potrzebna jest ochrona bez obciążania przez około 6 tygodni. Wcześniejsze obciążanie pięty lub całej stopy tylko po wyraźnej zgodzie dla danego zespolenia. Nie zastępuj zakazu obciążania samodzielnym chodzeniem na pięcie.

Szyna, walker albo zalecony but pooperacyjny; sam but nie wyznacza dozwolonego obciążania. Ruch stawu skokowego i wolnych palców po zgodzie. Stawu zablokowanego drutem nie uruchamiaj.

Zgoda na ruch ≠ zgoda na opór i pełne obciążanie. Ilustracje pokazują wybrane czynności; pełne ograniczenia, kryteria i objawy alarmowe są w protokole. Dawki są przykładami do indywidualizacji.

Opracował Tomasz Pobozy — ortopeda

pobozy.org • 19.10.2026 • wydanie 19.10.2026

Własne ilustracje tego protokołu. Ćwiczenie z późniejszego etapu nie jest dozwolone tylko dlatego, że jest widoczne na planszy.

Ćwiczenia — zobacz z bliska

4 etapy • sposób wykonania • dawkowanie • kiedy przerwać

Każdy etap ma własną ilustrację. Opis poniżej jest tekstowym odpowiednikiem planszy. Dawki są przykładami startowymi do doboru z fizjoterapeutą; nie zastępują ograniczeń operatora.

Tomasz Pobozy

Etap 1 · 0–2 tygodnie

Ułożenie kończyny i kontrola obrzęku

W leżeniu lub półsiadzie podeprzyj podudzie na szerokich poduszkach. Nie uciskaj rany ani piętę. Orteza pozostaje zgodnie z zaleceniem; uniesienie nogi nie zastępuje bezpiecznej mobilizacji.

Dawka do indywidualizacji

Krótkie okresy odpoczynku z uniesieniem po aktywności; zmieniaj pozycję regularnie.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Ucisk, drętwienie, zblednięcie palców lub ból pod ortezą wymagają kontroli.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Tomasz Pobozy

Etap 2 · 2–6 tygodni

Czynny ruch wolnych palców

W siadzie podeprzyj podudzie. Delikatnie zegnij i wyprostuj tylko palce, których ruch został dopuszczony. Jeśli drut przechodzi przez staw, nie próbuj go uruchamiać. Nie chwytaj ręcznika i nie dokładaj oporu we wczesnej fazie.

Dawka do indywidualizacji

Przykładowo 5–10 spokojnych ruchów kilka razy dziennie, bez ciągnięcia okolicy drutów lub rany.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Ból ogniska złamania, wydzielina przy drucie lub drut blokujący ruch — wymagają oceny.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Ćwiczenia - ciąg dalszy

Tomasz Pobozy

Etap 3 · Zwykle 6–12 tygodni

Nauka chodu w ochronie

Używaj zalecanej ortezy i dwóch kul. Wykonuj krótkie kroki, przenosząc przez operowaną stopę tylko dozwolony ciężar. Fizjoterapeuta dobiera wzorzec chodu do limitu; samo dotknięcie podłoża nie oznacza pełnego obciążania.

Dawka do indywidualizacji

Krótkie odcinki z przerwami; dystans zwiększaj przed tempem. Nie odstawiaj obu kul jednocześnie.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Jeżeli wraca utykanie lub narasta ból i obrzęk, zmniejsz dystans i przywróć podparcie.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Tomasz Pobozy

Etap 4 · Od około 12 tygodni;
według wzrostu

Wspięcie obunóż przy blacie

Po zgodzie na obciążanie przodostopia stań w stabilnym obuwiu, trzymając blat. Unieś obie pięty na niewielką wysokość i powoli je opuść. Nie kołysz się na zewnętrznych krawędziach stóp i nie odbijaj się.

Dawka do indywidualizacji

Przykładowo 1 seria 6–10 powtórzeń co drugi dzień, następnie do 2 serii po ocenie tolerancji. Bez dodatkowego ciężaru na początku.

Kiedy zmniejszyć dawkę lub przerwać

Ból w miejscu złamania lub narastający obrzęk następnego dnia oznacza zbyt duże obciążenie.

[Sprawdź ograniczenia i kryteria tego etapu →](#)

Dla kogo jest ten protokół

Dorośli po zespoleniu I–IV kości śródstopia płytą, śrubami lub drutami. Plan uwzględnia liczbę złamań, ich położenie, stabilność i obecność drutów przechodzących przez stawy.

Nie obejmuje uszkodzenia Lisfranca, złamania V kości śródstopia, złamań otwartych ani stopy neuropatycznej. Te sytuacje wymagają innego planu.

Przed rozpoczęciem potwierdź: datę i zakres operacji, rodzaj stabilizacji, dozwolone obciążanie, zasady zdejmowania ortezy, zakres ruchu i termin kontroli. Jeśli któregoś zalecenia brakuje, uzyskaj je od operatora przed progresją.

Pełny program etapami

01 · Ochrona przodostopia

0–2 tygodnie

Cel	Ochrona rany, stabilizacji i ustawienia kości.
Obciążanie	Zwykle bez obciążania, z dwiema kulami lub inną dobraną pomocą. Odstępstwo musi być zapisane w wypisie.
Orteza / unieruchomienie	Szyna/opatrunek lub walker według operatora. Nie mocz opatrunku ani miejsc wprowadzenia drutów.
Ruch	Kolano i biodro swobodnie. Wolne palce delikatnie po zgodzie; nie poruszaj stawem przechodzonym przez drut.
Praca w tym etapie	Unoszenie nogi, krótkie bezpieczne przejścia, ćwiczenia uda bez podparcia przodostopia.
Kryteria dalszej progresji	Ocena rany i miejsc po drutach, bezpieczne poruszanie się, jasny plan obciążania.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

02 · Ruch bez nacisku

2–6 tygodni

Cel	Utrzymanie ruchu dozwolonych stawów i ochrona zrostu.
Obciążanie	Kontynuuj ochronę według wypisu. W typowym ostrożnym wariacie nie obciążaj do kontroli około 6. tygodnia.
Orteza / unieruchomienie	Walker lub inne zabezpieczenie. Druty usuwa lekarz, gdy gojenie na to pozwala; termin nie wynika wyłącznie z kalendarza.
Ruch	Czynny ruch skokowego i dopuszczonych palców; bez agresywnej mobilizacji śródstopia i bez ćwiczeń chwytania ręcznika.
Praca w tym etapie	Kontynuuj ćwiczenia biodra i kolana. Kontroluj skórę wokół drutów zgodnie z instrukcją zespołu operującego.
Kryteria dalszej progresji	Utrzymane ustawienie w badaniu obrazowym, gojenie wystarczające do zwiększenia nacisku, decyzja o drutach i ruchu stawów.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

Pełny program - ciąg dalszy

03 · Powrót do chodu

Zwykle 6–12 tygodni

Cel	Stopniowe obciążanie i odstawianie ochrony.
Obciążanie	Zwiększaj nacisk w walkerze według planu operatora. Do zwykłego obuwia przechodź dopiero po zgodzie i bez wyraźnego bólu przodostopia.
Orteza / unieruchomienie	Stopniowe przejście do szerokiego obuwia ze stabilną podeszwą; nie chodź od razu bosą po twardym podłożu.
Ruch	Po usunięciu blokujących drutów i zgodzie przywracaj ruch palców; nie forsuj bolesnych stawów.
Praca w tym etapie	Trening chodu, lekki opór i stopniowa praca mięśni stopy dopiero po zgodzie na nacisk. Bez skoków.
Kryteria dalszej progresji	Chód w obuwiu bez utykania, brak tkliwości ogniska i pogorszenia następnego dnia, zrost potwierdzony klinicznie i obrazowo.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

04 · Siła i aktywność

Od około 12 tygodni; według zrostu

Cel	Odbudowa wydolności przodostopia i kontroli kończyny.
Obciążanie	Wspięcia, bieg i podskoki dopiero po zgodzie na odpowiedni poziom obciążenia. Złamanie mnogie lub stawowe mogą wymagać dłuższej progresji.
Orteza / unieruchomienie	Obuwie do zadania. Wkładkę dobieraj przy konkretnym wskazaniu, nie jako zamiennik zrostu.
Ruch	Zakres wystarczający do przetoczenia stopy; bolesny blok ruchu wymaga oceny.
Praca w tym etapie	Wspięcia obunóż, równowaga, następnie zadania zawodowe lub sportowe. Kontroluj przeciążenie sąsiednich kości.
Kryteria dalszej progresji	Zrost, brak bólu przy zadaniach, dobra kontrola i brak reakcji bólowo-obrzękowej następnego dnia.

Zobacz ćwiczenie lub czynność tego etapu →

Jak dobierać dawkę

Zwiększaj jeden element naraz: liczbę powtórzeń, dystans, zakres albo opór. Ostry ból, utykanie lub wyraźnie większy obrzęk oznaczają konieczność zmniejszenia obciążenia. Oceń reakcję po ćwiczeniu oraz następnego dnia; utrzymujące się pogorszenie skonsultuj. Brak bólu nie zastępuje oceny zrostu.

Jeśli operator stosuje limit w kilogramach, zapisz konkretną wartość i czas obowiązywania. Nie przeliczaj samodzielnie zaleceń „według tolerancji” na kg. Nie dodawaj ciężaru do ćwiczenia bez zgody na opór.

Codzienne czynności i powrót do aktywności

Chodzenie i schody

Używaj pomocy, dopóki są potrzebne do przestrzegania limitu i utrzymania jakości chodu. Schody przećwicz z fizjoterapeutą; przy braku asekuracji lub poręczy wybierz bezpieczną alternatywę.

Prowadzenie samochodu

Powrót dopiero po ocenie zdolności do szybkiego, mocnego hamowania i bez leków pogarszających czujność. Strona operacji, skrzynia biegów, orteza i ograniczenia obciążania zmieniają decyzję; uzgodnij ją z prowadzącym i uwzględnij zasady ubezpieczenia.

Praca, odpoczynek i obrzęk

Praca siedząca wymaga możliwości zmiany pozycji i uniesienia nogi; praca stojąca lub fizyczna — tolerancji obciążenia i zadań. Obrzęk może utrzymywać się długo, ale nowy lub szybko narastający obrzęk wymaga oceny.

Rana i profilaktyka

Nie mocz niezagojonej rany, nie usuwaj samodzielnie drutów i nie zmieniaj zalecanej profilaktyki przeciwzakrzepowej. Leki, opatrunki, kompresję i pielęgnację blizny stosuj zgodnie z indywidualnym zaleceniem. Basen dopiero po całkowitym zamknięciu rany i zgodzie.

Powrót do biegu i sportu

Termin jest skutkiem gojenia i sprawności, a nie samodzielnym kryterium. Najpierw bezpieczny chód, siła, równowaga i tolerancja zadania; progresja bez istotnego pogorszenia następnego dnia.

Objawy alarmowe — kiedy szukać pomocy

Natychmiastowa pomoc

Nagła duszność, ból w klatce piersiowej, omdlenie lub krwiotłucie: wezwij pomoc ratunkową. W Polsce i UE — 112; poza UE korzystaj z właściwego lokalnego numeru.

Pilna ocena tego samego dnia

Nowy jednostronny ból i obrzęk łydki; narastający ból mimo odpoczynku; gorączka z zaczerwienieniem lub wydzieliną z rany; rozejście rany; nowy uraz albo ból po przypadkowym obciążeniu.

Nie czekaj do planowej wizyty

Zimna, biała lub sina stopa, szybko narastające drętwienie, utrata ruchu palców albo bardzo silny narastający ból pod gipsem wymagają natychmiastowej oceny ratunkowej.

Warianty i komentarz kliniczny

- I kość śródstopia przenosi istotne obciążenia; skrócenie lub zaburzenie ustawienia może powodować przeciążenie sąsiednich promieni. Nowy ból pod innymi głowami wymaga oceny.
- Ból w śródstopiu z podejrzeniem uszkodzenia stawów stępowo-śródstopnych wymaga wykluczenia urazu Lisfranca; ten protokół nie jest jego zamiennikiem.
- Podane ramy czasu są ostrożnym wariantem po zespoleniu. Nie są dowodem, że każdy rodzaj złamania i implantu wymaga identycznej ochrony.

Powiązane materiały

- Złamanie V kości śródstopia — rehabilitacja po operacji
- Złamanie kości piętowej — rehabilitacja po zespoleniu
- Złamanie awulsyjne czy Jonesa? — artykuł dla pacjenta
- Wszystkie opublikowane protokoły stopy i stawu skokowego

Piśmiennictwo i podstawa zaleceń

Zweryfikowane publikacje i ograniczenia dowodów

1. Republication of “Metatarsal Fractures”. Foot & Ankle Orthopaedics. 2023. DOI: 10.1177/24730114231193428.

Badania i opracowania wspierają decyzje o ochronie oraz progresji; nie walidują wszystkich pokazanych ćwiczeń ani ich przykładowych dawek. Szczegóły zabiegu, stan tkanek i indywidualny plan decydują o zastosowaniu.

Słowniczek

ROM

Zakres ruchomości stawu. Ruch czynny wykonują własne mięśnie; wspomagany odbywa się z dodatkową pomocą.

Bez obciążania

Bez przenoszenia ciężaru ciała przez operowaną stopę podczas stania i chodu.

Według tolerancji

Po zgodzie na ten wariant: obciążanie ograniczone objawami i jakością ruchu, w zalecanej ochronie. Nie jest zgodą na dowolny sport.

Walker

Tutaj: but/orteza unieruchamiająca. Balkonik do chodzenia to osobna pomoc.

Materiał edukacyjny. Wersja 19.10.2026. Indywidualne zalecenia pooperacyjne mają pierwszeństwo.

Aktualna wersja online: pobozy.org - otwórz protokół

PDF przygotowano 20.10.2026 na podstawie wydania z 19.10.2026.